

Cyklistforbundets grundfortælling: På cykel mod verdens vigtigste mål

Cykling har gennem generationer gjort en stærk forskel for vores liv og hverdag, vores sundhed, vores miljø og vores byer. Den stærke danske cykelkultur og dens betydning for det gode hverdagsliv er både et resultat af vores personlige valg og gode, politiske prioriteringer.

Den udvikling skal fastholdes og forstærkes. For det er mere nødvendigt end nogensinde før, at flere vælger cyklen: Alt for mange danskere dør for tidligt på grund af inaktiv livsstil. Vores veje i og omkring byerne er ved at sande til i køer og trængsel. Vores verden er truet af massive, globale klimaudfordringer. Derfor arbejder vi i Cyklistforbundet ihærdigt for de politiske prioriteringer, som giver alle muligheden for at vælge et aktivt og sundt hverdagsliv, og som forløser de enorme samfundsmæssige potentialer, der ligger i en stærk cykelkultur.

Vi arbejder for, at alle kan opleve friheden ved at cykle. Vi arbejder for, at alle børn bliver tidlige cyklister. Vi arbejder for, at alle kan cykle sikkert og trygt. Uanset alder. Uanset om man bor på landet eller i byen. Uanset om man er hverdagscyklist, motionscyklist, mountainbiker eller cykelturist.

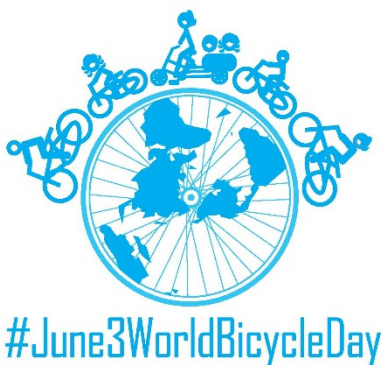
Cyklistforbundet er en demokratisk organisation, hvor alle kan engagere sig. Vi samarbejder som Danmarks ledende cyklistorganisation med alle, der vil en aktiv livsstil og effektiv transport. Vi er tilstede over hele Danmark og indgår i både lokale, nationale og internationale alliancer.

Kun i fællesskab kan vi gøre cyklen til det trygge og oplagte valg i hverdagen. Kun sammen kan vi skabe en sundere og mere bæredygtig verden.

HOVEDBESTYRELSENS BERETNING for perioden oktober 2017 - september 2018

"På cykel mod verdens vigtigste mål". Sådan lyder overskriften på Cyklistforbundets nye grundfortælling, som blev vedtaget af hovedbestyrelsen i april 2018. At kunne cykle giver frihed og oplevelser. Vi arbejder for at gøre cyklen til det oplagte og trygge valg i hverdagen for alle og for at skabe en sundere og mere bæredygtig verden med cyklen som løftestang.

I september 2015 vedtog FN 17 konkrete mål (Sustainable Development Goals / Bæredygtige Udviklings Mål også kaldet SDG'erne i daglig tale) og 169 delmål, som forpligter FN's 193 medlemslande til at afskaffe sult og fattigdom, reducere ulighed, sikre god uddannelse, bedre sundhed, anstændige jobs og en bæredygtig økonomisk vækst. Efterfølgende har det Europæiske Cyklistforbund – ECF – og World Cycling Alliance – WCA – gennemgået målene og vurderet, at cyklen kan bidrage til at løse 11 af målene. Og det ligger helt i tråd med Cyklistforbundets nye grundfortælling.

Udover SDG'erne ved vi, at FN for alvor har fået øjnene op for cyklens positive effekt, idet FN tidligere i år udnævnte den 3. juni til Verdens Cykeldag.

Cykelkulturen, en sundere og mere bæredygtig verden, folkesundhed, klima og trængsel, gode forhold for alle cyklister, politisk indflydelse og fælles ansvar er andre nøgleord i Cyklistforbundets grundfortælling. Det er som sådan ikke nye områder i vores arbejde, men vi vil bruge dette dokument til at fortælle om verdenen, hvem vi er, og hvad vi arbejder for og til at indgå alliancer med andre relevante aktører – lokalt, nationalt og internationalt.

Mere konkret har Cyklistforbundet i løbet af året arbejdet efter arbejdsprogrammet, som hvert år vedtages på landsmødet. Arbejdsprogrammet 2018 består af Cyklistforbundets seks strategiske pejlemærker samt fire særlige fokusområder for året. De særlige fokusområder giver mulighed for indsatser på lokalt plan i afdelinger og hos repræsentanter samt fra såvel hovedbestyrelsens som sekretariatets side.

I 2018 har der således været særlig fokus på *Organisatorisk udvikling, Fremkommelighed, Sikkerhed og Lokal indflydelse*.

Særlig indsats: Organisatorisk udvikling

Hovedbestyrelsen iværksatte i 2016 et projekt med det formål at bringe afdelingsbestyrelserne og repræsentanterne tættere på hovedbestyrelsen og dermed styrke sammenhængen i organisationen. Medlemmerne af hovedbestyrelsen er blevet kontaktperson til et antal afdelinger/repræsentanter, som kan bruge kontaktpersonen som sparringspartner m.m. Som et led i dette arbejde er der nu ved at være fast tradition for, at hovedbestyrelsen, repræsentanter og én fra hver afdeling samles til et årligt seminar i foråret. På mødet i 2018 blev deltagerne præsenteret for grundfortællingen med efterfølgende debat. Dagens andet tema var "generationsskifte" med debat om, hvordan vi som organisation kan invitere vores efterfølgere ind i det organisatoriske arbejde og dermed sikre, at en afdeling kan fortsætte, således at frivillige efter en lang og trofast karriere som aktive med god samvittighed kan trække sig tilbage. Også landsmødet ligger i tråd med dette arbejde, hvor vi i 2017 havde indlæg og workshops med inspiration til det lokale arbejde ikke mindst i dialogen med lokale politikere og myndigheder.

Der er endvidere oprettet en intern Facebook-gruppe for medlemsvalgte samt repræsentanter, hvor deltagerne kan dele erfaringer, inspirere hinanden og debattere. Gruppen har 113 medlemmer ud af en potentiel målgruppe på ca. 200.

Særlig indsats: Fremkommelighed

Fremkommelighed er grundlæggende for især hverdagscyklisten, der skal have logistikken til at hænge sammen med transport mellem hjem, arbejde og dagens øvrige gøremål, men også for cykelturister og alle os der gerne vil bruge cyklen i fritiden. Fremkommelighed er mange ting: cykelstier med god belægning uden huller og chikaner, mulighed for cykelmedtagning i tog og bus, relevant skiltning, tryk og sikker infrastruktur, som tager hensyn til pendlertrafikken. El-cyklen har et stort potentiale i den sammenhæng: el-cyklen gør det muligt at forlænge sit aktive cykelliv både aldersmæssigt og kilometermæssigt.

Cyklen er en oplagt erstatning for de mange bilture på under 5 km, og el-cyklen er endnu mere oplagt som erstatning for bilture på længere strækninger. Mange kommuner har de senere år etableret pendlerruter og supercykelstier for at opfordre borgerne til at bruge cyklen i stedet for bilen. Mange kommuner har også prøvet forskellige forsøgsordninger, hvor en bilist over en periode har lånt en el-cykel, hvor det viser sig, at mange efter testperioden holder fast i el-cyklen som transportmiddel. Som supplement til disse mange positive tiltag har Cyklistforbundet foreslået incitamentsordninger af økonomisk karakter med henvisning til ordninger i Sverige og Norge. I Sverige er der oprettet en treårig pulje, hvor der i 2018 er afsat 386 mio. svenske kroner. I midten af juni var halvdelen af årets pulje brugt. I Oslo har man lignende tilgang, hvor borgere kan søge om 10.000 kr. til anskaffelse af en ladcykel. Cyklistforbundet opfordrer fortsat endvidere til at indføre et særligt transportfradrag for hverdagscyklister. Denne løsning har været drøftet i den løbende kontakt med landspolitikerne, men har endnu ikke givet resultat.

Transportministeriets nationale cykelstrategi fra 2014 slår fast, at det danske samfund sparer godt 7 kr. i forlænget levetid og forbedret helbredtstilstand for hver kilometer, man erstatter bilen med cyklen i byerne. Når sådanne beregninger foreligger, kan det være svært at forstå, at interessen ikke er større blandt vores be-

slutningstagere til at iværksætte tiltag, der fremmer aktiv mobilitet. Bilister, der erstatter bilsædet og den daglige myldretidskø med cykelsadel og frisk luft, vil opleve en forbedret fremkommelighed og daglig motion, og derudover bliver der bedre plads til de bilister, som reelt har et behov for bilen.

Særlig indsats: Sikkerhed

Sikkerhed og tryghed er altafgørende for udvikling af cyklismen. Antallet af dræbte og tilskadekomne i trafikken er samlet set faldet i 2017, men det er primært blevet sikrere at være bilist eller motorcyklist: Andelen af bløde trafikanter udgør nemlig en større og større del af statistikken over dræbte og tilskadekomne i trafikken. Især er andelen af uheld og dræbte blandt cyklister på el-cykel steget, hvilket er en uheldig udvikling, når man tænker på el-cyklens potentiale. Et faldende antal dræbte og tilskadekomne er naturligvis en glædelig udvikling, men Cyklistforbundet arbejder på flere fronter for at den positive udvikling også kommer til at gælde cyklister. Bl.a. repræsenterer vores direktør Klaus Bondam Cyklistforbundet i både Rådet for Sikker Trafiks forretningsudvalg, Færdselssikkerhedskommissionen samt Færdselsstyrelsens Højresvingsgruppe. Lobby og pressearbejde på såvel nationalt som lokalt plan er også vigtige redskaber i dette arbejde.

Et forslag fra transport- bygnings- og boligminister Ole Birk Olesen (LA) om at tillade speed pedelecs (små motoriserede køretøjer der kan køre op til 45 km/t) på cykelstien blev i et høringssvar fra Cyklistforbundet samt bl.a. Rådet for Sikker Trafik og Dansk Erhverv frarådet på det kraftigste. Forslaget blev dog i løbet af foråret vedtaget som forsøgsordning, der trådte i kraft i juli 2018. Grundlæggende er Cyklistforbundet meget positivt indstillet over for el-cykler og andre – og ikke mindst bæredygtige - transportmidler, der lægger op til aktiv transport, men vi har den opfattelse at speed pedelecs ikke hører til på cykelstien af sikkerhedsmæssige årsager. Og slet ikke i de danske byer. Cyklistforbundet har været stærkt engageret i sagen, og det lykkedes i sidste øjeblik at få ændret forsøgsordningen, så der bl.a. blev sat en dato for evaluering af forsøget samt stillet krav om knallertkøretøj til unge under 18 år.

Speed pedelecs er blot et af mange eksempler på ny teknologi og begreber som er på vej i fremtidens trafikale virkelighed: Førerløse biler, ITS (intelligente trafiksystemer), Smart Cities mm. Debatten om førerløse biler er allerede i gang, og Cyklistforbundet har gjort opmærksom på en række spørgsmål, som bør være afklaret, inden der sættes gang i konkrete forsøg i gaderummet: Tilstedeværelsen af førerløse biler i vores byer, sameksistensen med øvrige trafik, især den bløde trafik, privatejede biler kontra delebiler. Cyklistforbundet hilser ny teknologi velkommen, når den understøtter bæredygtig transport, grønne bymiljøer, folkesundhed og fremkommelighed mm. Hvis vi blot erstatter biler med fører med en bil uden fører, så er vi jo lige vidt - vi har ikke brug for teknik for teknikkens skyld.

I september 2018 var Københavns Kommune i øvrigt vært ved ITS Verdenskongressen i Bella Centret. Kongressens tema var Quality of Life med fokus på grønnere miljø, mindre trængsel og bedre fremkommelighed, og Cyklistforbundets direktør havde takket ja til at være goodwill ambassadør for kongressen.

Særlig indsats: Lokal indflydelse

Fokusområdet var tæt knyttet til kommunalvalget i november i 2017, hvor Cyklistforbundet forud herfor sendte et spørgeskema til ca. 6.000 kandidater, som lidt over 1/3 besvarede. 25 afdelinger benyttede lejligheden til at supplere med lokale spørgsmål. Resultatet af spørgeskemaet var omfattende og kunne være svært tilgængelig, men på trods af dette blev resultatet brugt af mange afdelinger i forbindelse med valgmoder i løbet af valgkampen. Efterfølgende er der sendt en velkomstmil til borgmestre, formænd for kommunale miljø-/teknikudvalg, sundhedsudvalg og skoleudvalg for at byde politikerne velkommen på posten samt orientere om og tilbyde Cyklistforbundets arbejde centralt fra sekretariatet side og lokalt i afdelinger og hos repræsentanter. Efterfølgende har der lokalt været fokus på at få kontakt med kommunens nye beslutningstagere.

Arbejdsprogrammets seks pejlemærker

Cyklistforbundets daglige arbejde baserer sig desuden på de seks pejlemærker i arbejdsprogrammet om at fremme cykelkulturen, løbende have cyklisme på den politiske dagsorden og sikre ny viden og aktiviteter. De seks pejlemærker lyder: Hverdagscyklisme, cyklende børn, sikker på cykel, vis hensyn, cykel i topkvalitet og cykl ud i verden. I dette arbejde spiller lobbyarbejde, kommunikation og Cyklistforbundets kampagner og projekter en stor rolle.

I november 2017 var Cyklistforbundet bl.a. sammen med Danske Cykelhandlere med til at etablere en Cykelpolitisk tænketank – et tværpolitisk initiativ, hvor de fleste af folketingets transportordførere, enkelte lokalpolitikere, Dansk Industri, Dansk Erhverv, Danmarks Cykle Union, DGI, Dansk Cykelturisme m.fl. samles om at fremme cyklismen – hverdagscyklismen såvel som cykelturisme og motionscyklisme - i Danmark. Vi forventer, at dette lukkede forum med inspiration og meningsudveksling kan danne grundlag for en positiv udvikling for de samfundsmæssige udfordringer, Danmark står overfor på sundheds-, trængsels-, og miljøområdet, hvor hverdagscyklismen kan være en af de bærende søjler.

I januar 2018 løftede Kristian Pihl Lorentzen (V) på Altinget sløret for 12 konkrete mål for fremtidens transport. Han slår fast, at høj mobilitet er en afgørende forudsætning for velstand og sammenhæng i samfundet. Det 12. mål fokuserer konkret på cyklisme "At cyklisme skal fremmes og indtænkes langt mere konsekvent i fremtidens planlægning af bydele og trafikale infrastruktur – med Holland som forbillede", men med god vilje kan man indlæse cyklisme i de fleste mål.

Generelt opleves der en stigende politisk opbakning fra en bred vifte af Folketingets partier til fremtidige cykelpuljer mm. – men der rejses også i stigende grad spørgsmål fra politikernes side om cyklistadfærd.

I marts 2018 offentliggjorde Transportministeriets ekspertgruppe Mobilitet for Fremtiden sin rapport, som peger på en voldsom vækst i trafikken og markant større trængsel på vejene frem til 2030. Personbilstrafikken vil være steget med 16 %, og den gennemsnitlige dansker vil tilbringe 61 % længere tid i trængsel. Ekspertgruppens rapport slår fast, at trængslen i og omkring de fire største byer i Danmark i 2030 vil være stedet med 145 % ift. i dag. I den sammenhæng er det foruroligende, at der tilsyneladende ikke handles på rapportens konklusioner – snarere tværtimod. Dansk Industri offentliggjorde i maj 2018 en analyse, der viser, hvordan trængslen på vejene, antallet af sygedage og samfundsmæssigheden ville blive påvirket, hvis der blev cyklet 10 % mere om året end i dag. Antal sygedage ville falde med 267.000 sygedage, og desuden vil der være en samfundsmæssig gevinst på 1.137 mio. kroner om året. Antallet af trængselstimer ville falde med 6 % i hovedstadsområdet, hvor effekten af cykling er mest mærkbar.

Cyklistforbundet har naturligvis holdt øje med denne udvikling og udøvet både intenst lobbyarbejde og deltaget i debatten på vores egne sociale medier samt i offentligheden. Dertil kommer, at Cyklistforbundets direktør Klaus Bondam er blevet inviteret til at levere flere indlæg på Altinget i løbet af året. Desuden benyttes medlemsmagasinet CYKLISTER, som pt. gennemgår en 'make over', i høj grad i debatten med emner som ladcykler som storbyens nye varetransportmiddel, Smart Cities og ny teknologi, den cykelpolitiske tænketank og interview med Mogens Lykketoft om FNs klimamål. Endvidere er der i løbet af året arbejdet med videospil på Facebook, som havde en meget omfattende spredning og har givet god respons og debat.

Generelt har Cyklistforbundets tilstedeværelse i medierne været kraftigt stigende i de seneste år.

Det forgangne års primære lobbyindsats må være etableringen af den cykelpolitiske tænketank og debatten om speed pedelecs. Sidstnævnte har klart givet mest omtale i pressen, men også debatterne om forbud mod, at cyklister må lytte til musik under kørslen, cyklistadfærd og udfordringer i mødet mellem bilister og motionscyklister, ligger højt på listen.

Cyklistforbundets kampagner og projekter udgør en væsentlig del af kommunikationen om vores arbejde, specielt vedrørende børn og cykling. Kampagnerne lægger op til gode motions- og cykelvaner hos børnene, og involverer såvel forældre som lærere/pædagoger. Kampagnerne giver god pressedækning nationalt og

lokalt, og der lægges vægt på at give forældre, lærere og kommuner gode redskaber i deres respektive roller. Et nyt børneunivers - Børn Cykler - er oprettet som en platform for vores børnerettede aktiviteter, kampagner mm. Bogen "20 Cykellege" er med støtte fra TrygFonden revideret med tilhørende instruktionsvideo og webunivers og indgår i dette univers, som findes både på Facebook og Cyklistforbundets hjemmeside. Alt dette også i sammenhæng med de cykellegebaner Cyklistforbundet anlægger over hele landet med støtte fra Nordea-fonden.

'Vi kan cykle!-kampagnen' blev afviklet for sjette gang i maj 2018 med støtte fra Østifterne og 191 deltagende institutioner i 58 kommuner. Kampagnen sætter fokus på cykling i daginstitutionerne.

'Alle Børn Cykler'-kampagnen løb med støtte fra TrygFonden af stablen i de første to uger af september. 115.000 børn deltager i år i 2018 i kampagnen. I tilslutning til kampagnen udnævner Cyklistforbundet Årets Cykelskole i samarbejde med en bredt sammensat jury.

'Vi cykler til arbejde'-kampagnen blev afviklet i maj måned med små 60.000 deltagere. Det må betegnes som en stor succes, da den truende storkonflikt truede med at blæse kampagnen omkuld.

Økonomi

Cyklistforbundets økonomi er stabiliseret med overskud for tredje år i træk efter nogle år med underskud. Resultatet for 2017 blev et overskud på 839.010 kr., og egenkapitalen er nu oppe på 4.035.798 kr., hvilket er i niveau med årene inden underskud. Cyklistforbundets økonomi er fortsat primært baseret på kampagne- og projektindtægter, mens medlemstallet og dermed kontingentindtægterne er stagnerende. Overskuddet i butikken var på 265.012 kr., hvilket er noget større, end tilfældet har været de seneste år. Det er værd at notere sig, at Cyklistbutikken 1905 udover salg og reparationer også varetager en række andre funktioner i organisationen: Den fungerer som reception, hverver nye medlemmer, deltager i pop-up arrangementer, arrangerer værkstedskurser og har i løbet af 2017 indrettet en værkstedsplads, som medlemmer kan benytte sig af.

Cyklistforbundets projekter og kampagner havde i 2017 et dækningsbidrag på 22,7 %, hvilket er det bedste dækningsbidrag i mange år.

Cyklistforbundet som organisation

Hovedbestyrelsen har som tidligere nævnt de seneste år haft fokus på en tættere kontakt mellem hovedbestyrelsen og afdelinger/repræsentanter. I fortsættelse af dette arbejde gennemførte hovedbestyrelsen i december/januar en mindre spørgeskemaundersøgelse for at få en status fra samtlige formænd og repræsentanter. Det generelle billede er, at med få undtagelser kunne afdelingerne ønske sig flere frivillige at trække på til de mange opgaver. Blandt repræsentanterne er det generelle billede, at mange har ønske om at trække sig tilbage og gerne vil bidrage med overdragelsen, hvis blot der var nogen at give stafetten videre til. Alligevel er der et utroligt højt aktivitetsniveau i langt de fleste afdelinger med god kontakt til kommunen, deltagelse i Cyklistforbundets kampagner og kommunens event, cykelture mm. Den lokale repræsentation er vigtig for vores arbejde, og hovedbestyrelsen vil derfor arbejde videre med denne problematik. Målet må være at hjælpe afdelinger og repræsentanter, så generationsskiftet kan gennemføres inden det er for sent, så vi dermed undgår nedlagte afdelinger. Samtidig skal Cyklistforbundet naturligvis også som andre organisationer have et meget vågent øje for de nye tider ift. borgernes måde at engagere sig på i foreningslivet og moderne aktivisme. Cyklistforbundet har i dag 41 afdelinger og 20 repræsentanter.

Hovedbestyrelsen vedtog i efteråret 2017 flere aktiviteter med det formål at gøre Cyklistforbundet mere synligt og at give afdelingerne og repræsentanter bedre redskaber i deres lokale arbejde. Nye priser og nye kontingentformer trådte i kraft den 1. januar 2018, bl.a. det nye introduktionsmedlemskab, som kan tilbydes nye

medlemmer til fordelagtig pris, når der tegnes medlemskab i forbindelse med et særligt arrangement. Introduktionsmedlemskabet og den nye hvervefolder med mulighed for lokalt indstik er blevet flittigt brugt ved afdelingernes og sekretariatets arrangementer og events i det forløbne år. Medlemsfordelene er blevet mere synlige på hjemmesiden og i CYKLISTER, ligesom sekretariatet er i gang med en ajourføring af medlemsfordelene for at sikre gode og ensartede medlemsfordele, som både er geografisk fordelt og giver sammenhæng med Cyklistforbundets virke. Cyklistforbundet har været synlige i form af sekretariatets/butikkens deltagelse i messer og aktiviteter. Der er produceret pavilloner og roll ups med logo, som afdelingerne kan låne. Generelt er Cyklistforbundets synlighed blevet løftet af disse tiltag, som vil blive videreført og udviklet. Cyklistforbundet har i dag godt 14.600 medlemmer, og medlemstallet ser ud til at være ved at stabilisere sig.

Den nye lovgivning om håndtering af personoplysninger (GDPR) har givet anledning til, at rutiner er blevet gennemgået for at sikre, at deltagere i vores kampagner, modtagere af nyhedsbreve og ikke mindst medlemmernes persondata behandles korrekt. Der er sendt information til afdelinger og repræsentanter om de gældende rutiner for at sikre, at reglerne overholdes på alle niveauer.

Tak

En organisation som Cyklistforbundet er afhængig af gode samarbejdspartnere, sponsorer, et tillidsfuldt forhold til politikere og presse og ikke mindst alle internt i organisationen - de frivillige samt medarbejderne i sekretariatet. Året igennem arbejder vi sammen med mange andre, som vi har fælles mål med, og behovet for samarbejde vil fortsætte i fremtiden. Hovedbestyrelsen vil benytte lejligheden til at takke alle for det gode samarbejde. En særlig tak til medarbejdere og frivillige, som loyalt og engageret yder en enorm indsats i hverdagen.

Jette Gotsche

September 2018